

Anställningsbarhetsrapport – Unga på arbetsmarknaden

bliwa

Inledning

56%

känner sig stressade
och oroliga över
sin situation

90%

anser att deras
personliga egenskaper
är attraktiva

Anställningsbarhetsrapporten med tema unga vuxna är en rapport som fokuserar på unga och deras syn på sin anställningsbarhet. Med rapporten vill vi identifiera eventuella hinder och skapa insikter som kan bidra till en mer inkluderande arbetsmarknad där fler unga vågar ta steget ut i arbetslivet.

RUSTAD NÄR KARRIÄREN VÄNDER

På Bliwa ser vi anställningsbarhet som mer än att bara få ett jobb. Det handlar om att vara rustad för varje steg i arbetslivet, genom hela livet. Genom livet kommer karriären att någon gång på något sätt vända. Karriären kommer att ta en ny riktning, läget kommer att förändras och utmaningar kommer att dyka upp. Men möjligheter kommer också öppna sig.

Rapporten belyser både kompetens och personliga egenskaper som avgörande aspekter i jobbsökandet samt vilken betydelse höga krav från arbetsgivare har för ungas osäkerhet.

UNGDOMSBAROMETERN GER FLER PERSPEKTIV

I rapporten ger också Ungdomsbarometern sitt perspektiv på unga på arbetsmarknaden. I rapporten har vi låtit Ulrik Hoffman, vd på Ungdomsbarometern, spana med utgångspunkt i deras omfattande ungdomsstudier.

45%

har tvekat inför att söka ett jobb för att kraven känts för höga

44%

upplever att de har det tufft ekonomiskt

OM UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen, som ligger till grund för Anställningsbarhetsrapporten, är genomförd av Verian på uppdrag av Bliwa i den riksrepresentativa och slumpmässigt rekryterade Sifo-panelen. Målgruppen är hel- och deltidsarbetande samt de som är arbetssökande i åldern 20–65. Totalt samlades det in 4 535 svar under perioden 10 december 2024 - 12 januari 2025.

SPECIALISTER PÅ ATT FÖRSÄKRA MÄNNISKOR

Bliwa skiljer sig från andra försäkringsbolag. Vi är specialister som försäkrar människor för livet, arbetslivet och allt däremellan. Det präglar vårt erbjudande, hur vi är som företag, vår arbetsplats och alla som jobbar hos oss. Vi erbjuder försäkringar som ger ekonomisk trygghet vid olycksfall, sjukdom, dödsfall eller arbetslöshet, samt snabb tillgång till sjukvård när det behövs. I samarbete med företag och organisationer försäkrar vi cirka en miljon människor.

Rapporten i siffror

65%

Upplever att kraven på arbetslivserfarenhet är ett hinder.

35%

Upplever att kraven på kompetens är ett hinder.

56%

Känner sig stressade och oroliga över sin situation.

44%

Uppger att de har det tufft ekonomisk.

35%

Känner sig osäkra på sin framtid.

41%

Har svårt att hålla motivationen uppe.

90%

Anser att deras personliga egenskaper är attraktiva.

20%

Upplever att kraven på digitala färdigheter är ett hinder.

Innehåll

1. HÖGA KRAV PÅ ERFARENHET HÅLLER UNGA UTANFÖR ARBETSMARKNADEN

Om resultatet 8

Resultat 9

2. VARANNAN UNG VUXEN MÅR PSYKISKT DÅLIGT ÖVER ATT INTE FÅ EN CHANS PÅ ARBETSMARKNADEN

Om resultatet 13

Resultat 14

3. UNGA TROR PÅ SIG SJÄLVA - MEN HINDRAS AV OREALISTISKA KRAV PÅ ARBETSMARKNADEN

Om resultatet 18

Resultat 19

3. UNGDOMSBAROMETERN

Ungdomsbarometern om unga på arbetsmarknaden 21

1. Höga krav på erfarenhet håller unga utanför arbetsmarknaden

65%

Upplever att kraven på
arbetslivserfarenhet är
ett hinder.

Om resultatet

Den här delen av rapporten visar att var femte svensk har tvekat inför att söka jobb det senaste året på grund av höga krav från arbetsgivare. Den grupp som tvekar mest på grund av för högt ställda krav är unga mellan 20 och 25 år. Där uppger nästan varannan att de har tvekat inför att söka jobb de senaste 12 månaderna på grund av att kraven har känts för höga.

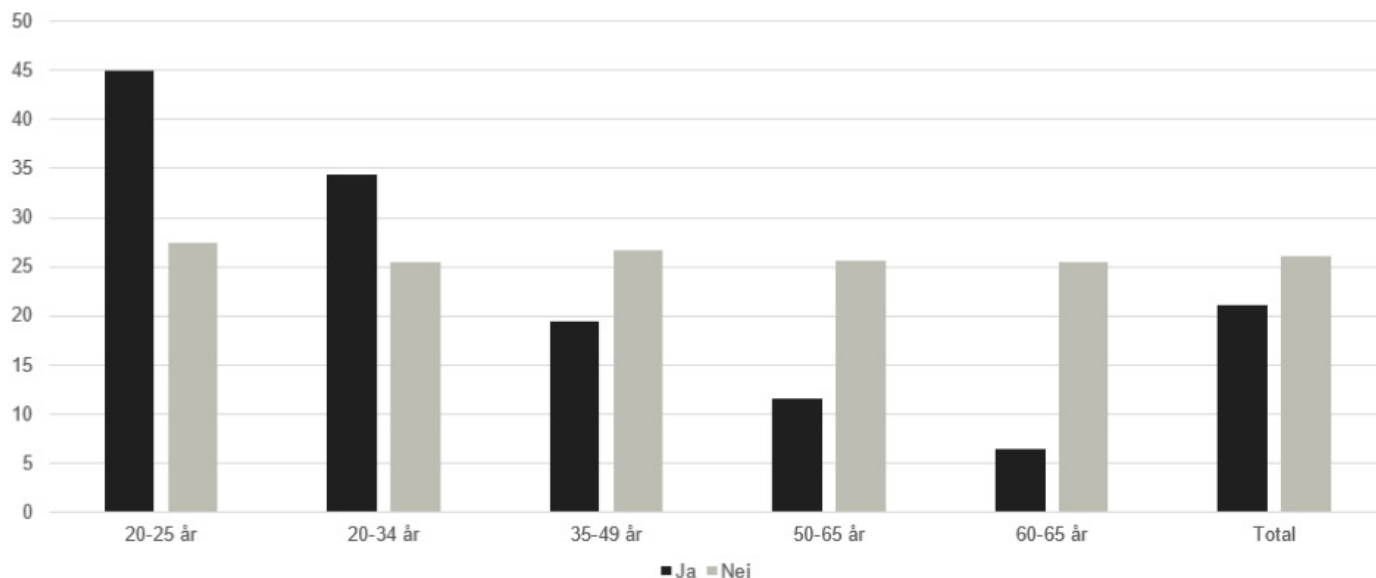
”

Med en hög arbetslöshet bland unga vuxna är utvecklingen oroväckande. Det verkar finnas ett gap när det gäller förväntningar och krav mellan arbetsgivare och de unga som söker arbete. Faran är att vi hamnar i ett moment 22 om dessa två perspektiv inte möts. Vi kan då riskera att cementera arbetslösheten bland de unga på en fortsatt hög nivå.

— Daniel Olemyr, projektledare för Anställningsbarhetsrapporten på Bliwa

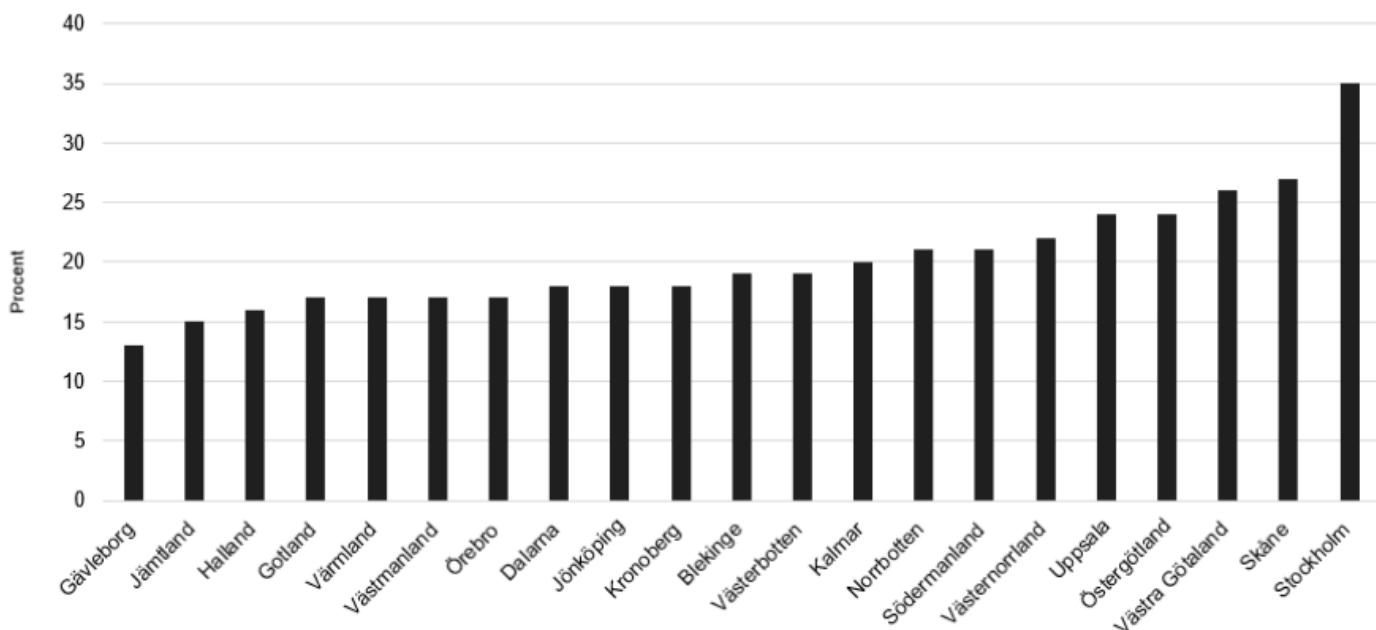

Det skiljer sig åt i åldersgrupperna om man tvekat inför att söka jobb på grund av att kraven har känts för höga.

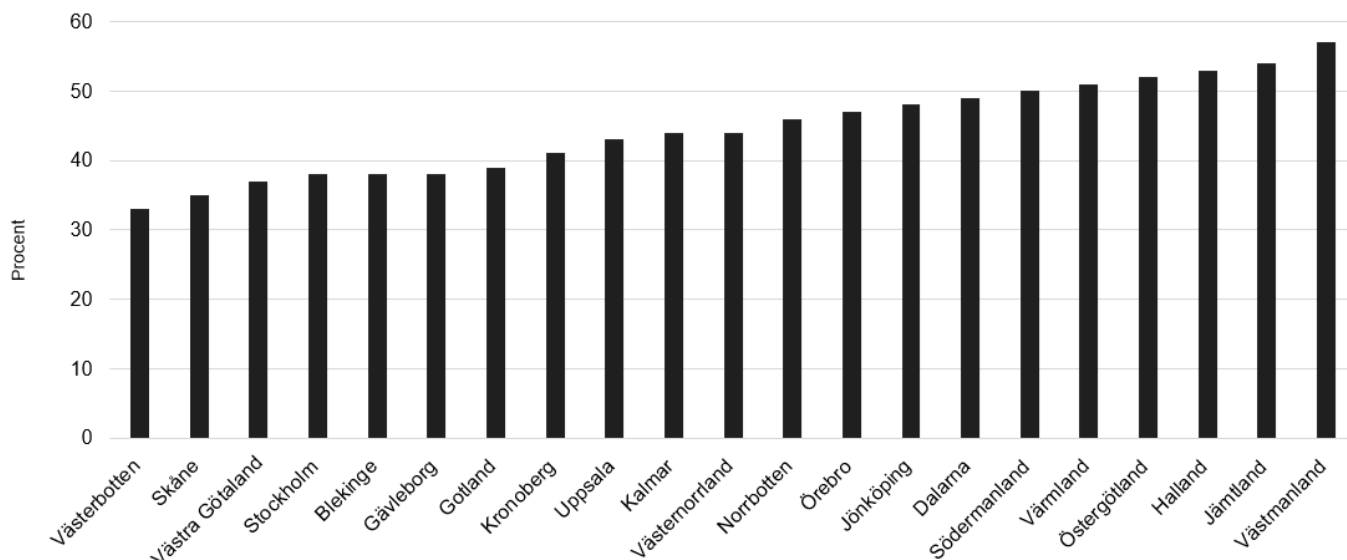
Har du någon gång under de senaste 12 månaderna tvekat inför att söka jobb på grund av att kraven har känts för höga?

Det ser olika ut i landet om man har tvekat inför att söka jobb på grund av att kraven har känts för höga.

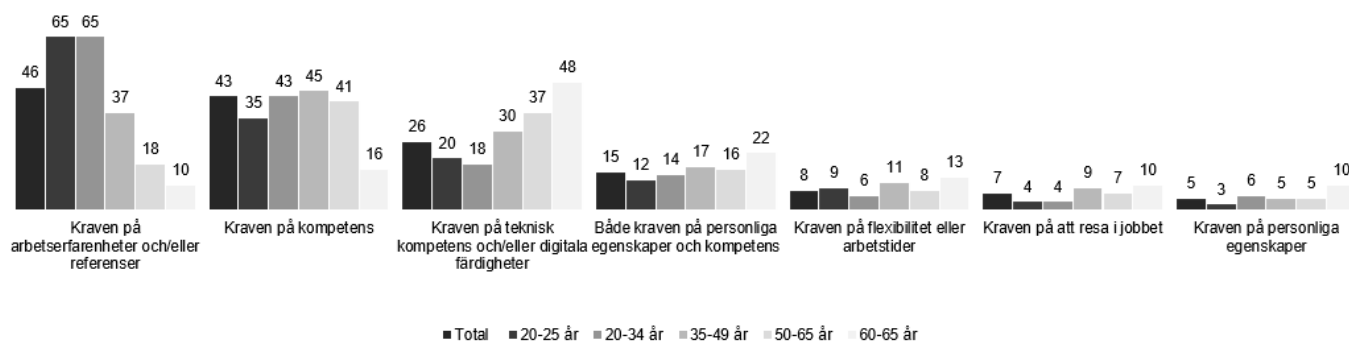
Har du någon gång under de senaste 12 månaderna tvekat inför att söka jobb på grund av att kraven har känts för höga? Andel i procent som svarat ja, per region. Ålder 20–65.

Kraven på kompetensen är det som står i vägen för många runt om i Sverige.

Vilka krav var det som du främst tyckte kändes för höga? Andel per region som svarat kompetens.
Ålder: 20-65 år.

Krav på kompetens skiljer sig åt mellan åldersgrupper.

Vilka krav var det som du främst tyckte kändes för höga? Andel i procent.

2. Varannan ung vuxen mår psykiskt dåligt över att inte få en chans på arbetsmarknaden

A young woman with long brown hair is lying in bed, looking off to the side with a thoughtful or perhaps stressed expression. She is wearing a grey cardigan over a white shirt. The bed has white and blue pillows and a blue blanket. The background is a simple, light-colored wall.

56%

Känner sig stressade
och oroliga över sin
situation

Om resultatet

Den här delen av rapporten visar att över hälften av unga vuxna (20–34 år) känner sig stressade och oroliga över sin situation. Osäkerheten kring arbetsmarknaden skapar både ekonomisk press och bristande framtidstro.

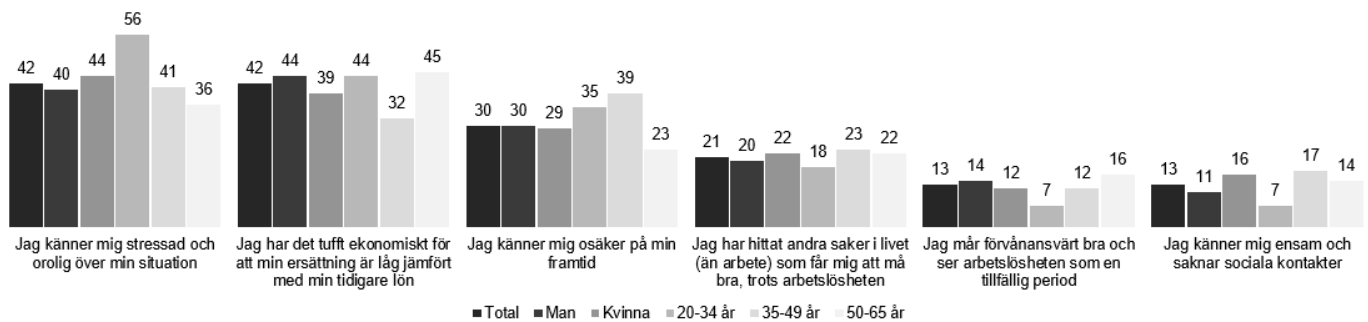
”

Tvekan att söka jobb och känslan av att inte räcka till skapar en negativ spiral för unga. De står inför en arbetsmarknad där arbetsgivarnas krav är höga, samtidigt som de saknar den erfarenhet som efterfrågas. Det är tydligt att arbetslösheten inte bara påverkar deras ekonomi, utan också deras självförtroende och psykiska hälsa.

— Daniel Olemyr, projektledare för Anställningsbarhetsrapporten på Bliwa

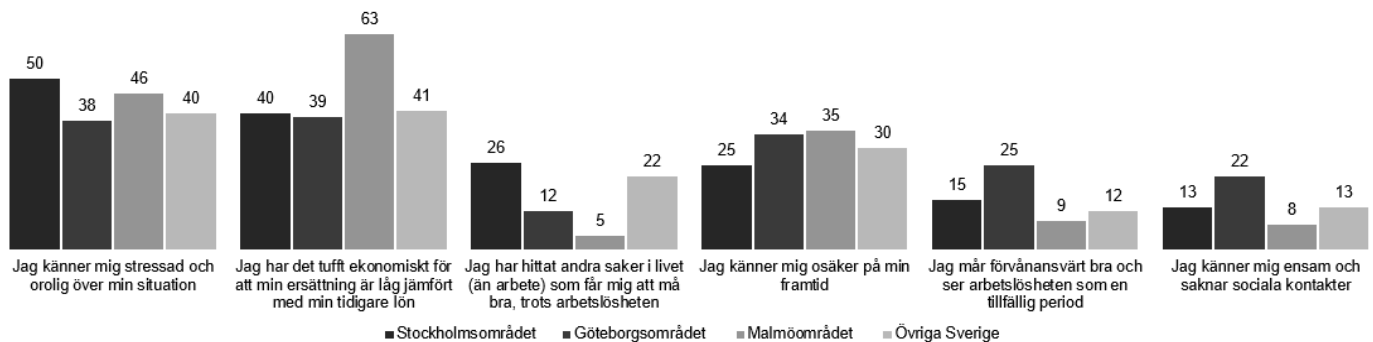

Unga sticker ut tydligt sett till stress över sin situation.

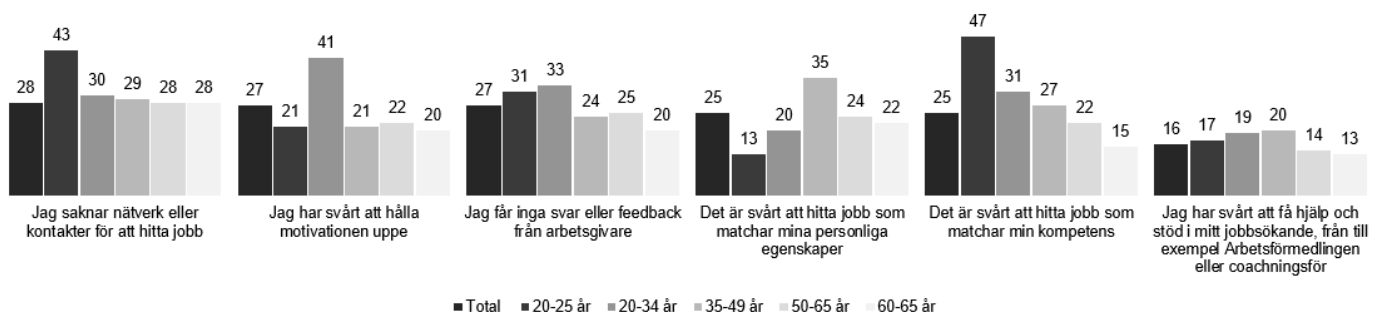
Påverkar det ditt välmående att vara utan arbete? Andel i procent.

Det skiljer sig en del geografiskt.

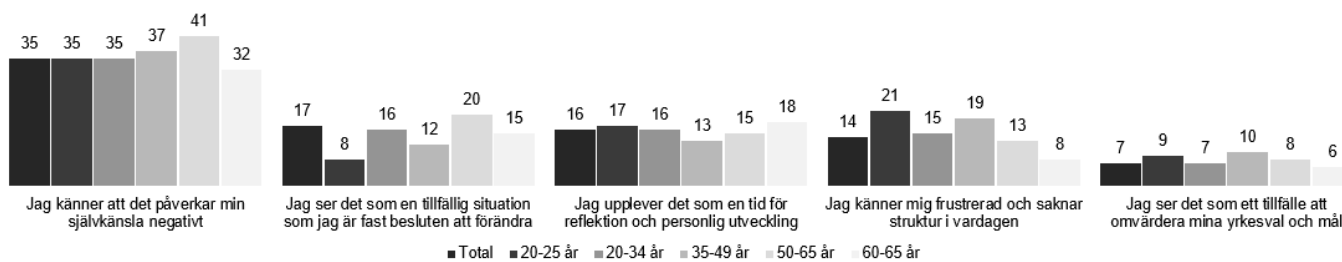
Påverkar det ditt välmående att vara utan arbete? Andel i procent.

"Rätt" jobb och bristande feedback - främsta utmaningarna

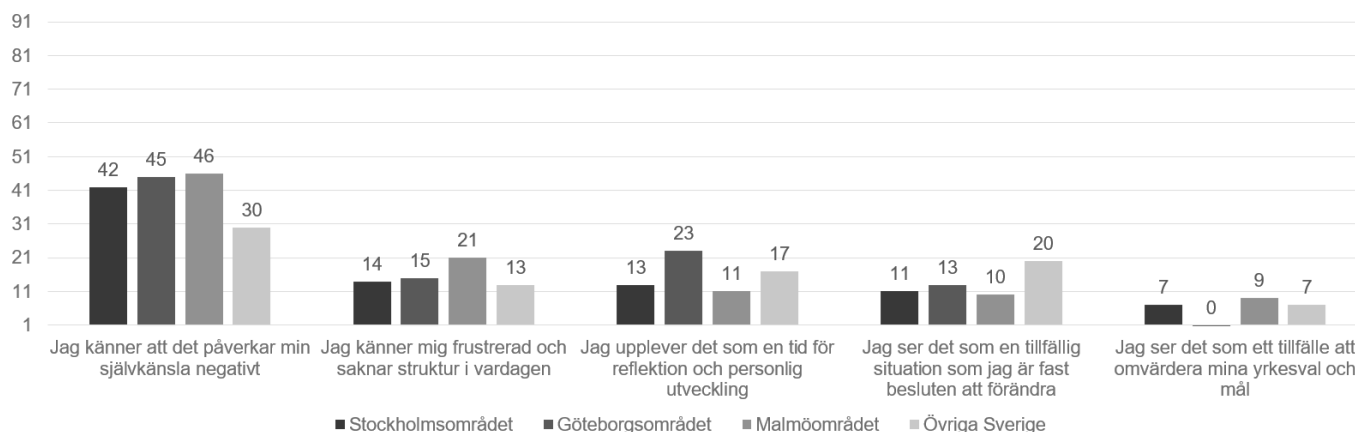
Vilka är de största utmaningarna för dig i ditt jobbsökande? Andel i procent.

Arbetslösheten påverkar självkänslan negativt för 1 av 3 arbetssökande.

Vilket påstående beskriver bäst hur du ser på att vara arbetslös just nu? Andel i procent.

Större påverkan på självkänslan bland arbetssökande i storstadsområdena.

Vilket påstående beskriver bäst hur du ser på att vara arbetslös just nu? Andel i procent.

3. Unga tror på sig själva - men hindras av orealistiska krav på arbetsmarknaden

90%

skattar sina personliga
egenskaper som
attraktiva

Om resultatet

Den här delen av rapporten visar att en majoritet bland arbetssökande anser att både deras kompetens och personliga egenskaper är attraktiva på arbetsmarknaden. Unga i åldrarna 20–25 år skattar just sina personliga egenskaper som attraktiva i högre utsträckning än arbetssökande i andra åldrar.

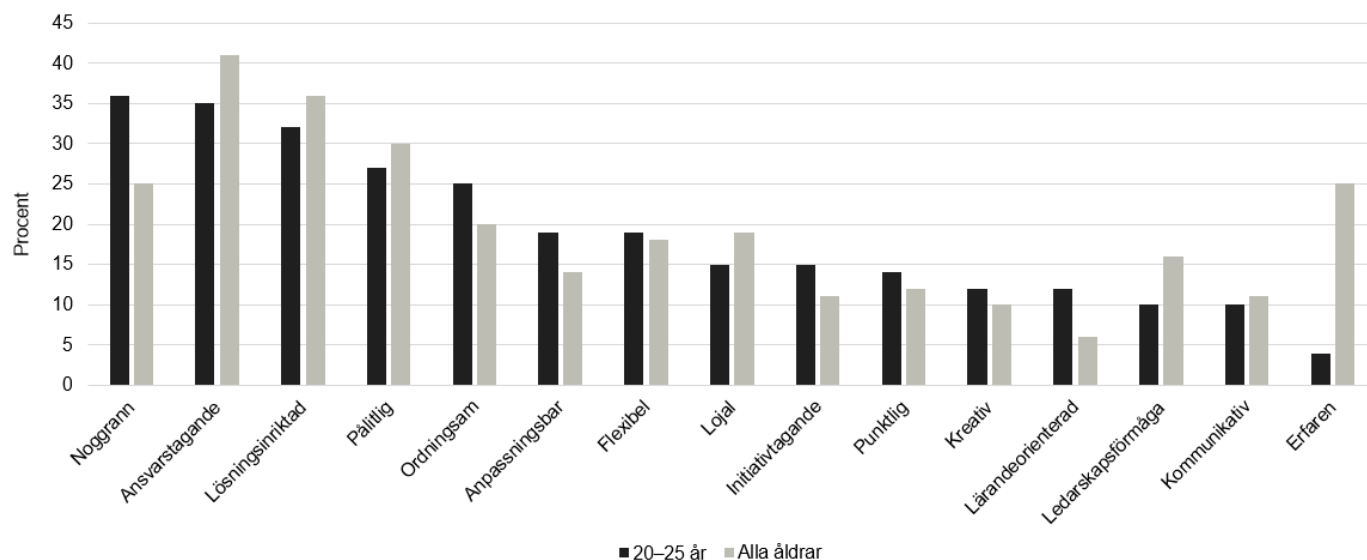
”

Unga skattar sina personliga egenskaper högt, vilket är glädjande. Det borde vara en stadig grund att stå på i jobbsökandet. Men vi ser samtidigt att högt ställda krav från arbetsgivare skapar en situation där många unga avstår från att söka jobb.

— Daniel Olemyr, projektledare för Anställningsbarhetsrapporten på Bliwa

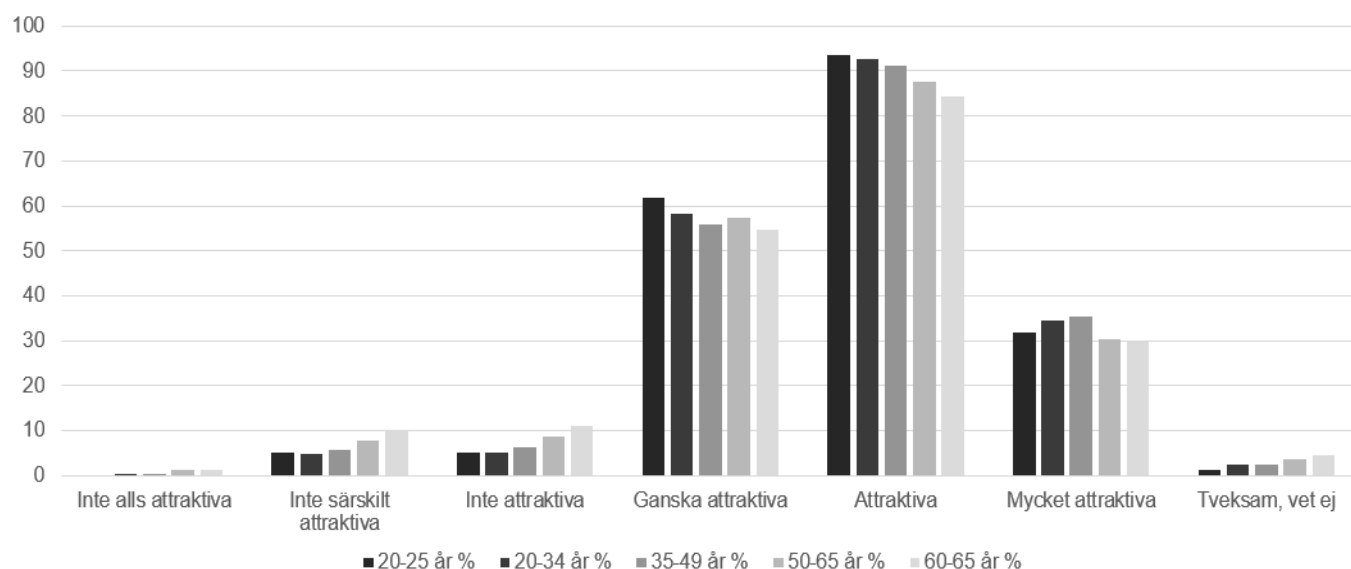

Några personliga egenskaper sticker ut.

Vilka personliga egenskaper har du av alternativen? Flera alternativ har kunnat anges.

Hög andel anser att deras personliga egenskaper är attraktiva på en arbetsplats.

Om du skulle söka nytt jobb idag, hur attraktiva tror du att dina personliga egenskaper är?

”

Att unga har en attraktiv bild av sig själva ser vi också i våra undersökningar. Unga beskriver sig som ambitiösa, är ivriga att komma in på arbetsmarknaden och har mycket att bidra med om de bara släpps fram och ges förutsättningar. Men många stöter på hinder som gör att de inte får chansen, och det skapar en oroande utveckling. Vi tror att arbetsgivare ibland behöver tänka om kring vem som är anställningsbar.

— Ulrik Hoffman, VD på Ungdomsbarometern

Ungdomsbarometern om unga på arbetsmarknaden

Hur ser egentligen unga på arbetslivet? Vi har låtit Ulrik Hoffman, vd på Ungdomsbarometern, spana åt oss med utgångspunkt i deras omfattande ungdomsstudier som besvaras av tiotusentals runtom i landet.

56%

anser att fast anställning är mycket viktigt

INTRESSET ÄR FORTSATT CENTRALT

När det kommer till större val i livet som valet av högre utbildning, bransch och yrke har intresset länge varit den viktigaste faktorn för unga. Tre av fyra ungdomar tycker att det är mycket viktigt att få göra något man är intresserad av i sitt framtida arbetsliv. Exakt vad som ligger i begreppet intresse skiljer både generationer och individer emellan, men ofta handlar det om att göra något som känns meningsfullt och roligt. För unga innebär det sistnämnda också variation i arbetsuppgifterna.

TRYGGHET I ARBETSLIVET ALLT VIKTIGARE

Till följd av de senaste årens osäkra omvärldsläge har faktorer kopplat till trygghet blir allt viktigare för unga och präglar i stor utsträckning deras prioriteringar inom många områden. När det kommer till arbetslivet handlar det både om materiell trygghet som exempelvis fast anställning, kollektivavtal och en bra lön, men också om psykosocial trygghet i form av bra relationer till sina kollegor och ett gott ledarskap.

LÖNEN ÖKAR I BETYDELSE

Något som också ökar i betydelse för unga är att tjäna pengar, men samtidigt som intresset för privatekonomi i allmänhet växer är det nästan varannan ungdom känner sig idag stressad över sin ekonomi. Det har säkerligen bidragit till att en hög lön nu upplevs lika viktig som psykosociala faktorer i det framtida arbetslivet. Lönen fyller dock olika funktioner för olika personer, det är till exempel fler som vill tjäna tillräckligt för att kunna leva det liv de vill ha, än att tjäna riktigt mycket pengar.

49%

anser att hög lön är avgörande på den framtida arbetsplatsen

BALANS OCH FLEXIBILITET I ARBETSLIVET

En växande grupp unga drar gränser och försöker skapa en hälsosam balans mellan arbete och fritid. Den egna mentala och fysiska hälsan prioriteras högt: man vill helt enkelt inte slita ut sig för arbetets skull och ur detta perspektiv är "hundår" sällan särskilt attraktivt. Detta avspeglas i att allt fler unga tycker det är viktigt med flexibilitet i arbetslivet, där möjlighet till flexibla arbetstider är en faktor som är särskilt viktig. Detta ska dock inte förväxlas med att alla också föredrar flexibilitet i fråga om plats och helst vill jobba hemma varje dag. De flesta unga vill vara på en arbetsplats, för att umgås med och lära av sina kollegor.

UNGA EFTERFRÅGAR BRA RELATIONER TILL KOLLEGOR

För att känna sig trygga i arbetslivet efterfrågar unga en god relation med sin chef och sina kollegor. I och med att välmående prioriteras högt, är det naturligt att trivsel och ett tryggt socialt sammanhang på jobbet anses vara viktiga. Att inte ha en bra chef och trevliga kollegor är också de största orosmomenten kopplat till arbetslivet.

VIKTEN AV LEDARSKAP SOM GER UTRYMME FÖR UTVECKLING

Unga är måna om att få möjlighet till att utvecklas och utnyttja sin potential i yrkeslivet. Trots en stor tilltro till den egna förmågan, finns en osäkerhet inför inträdet i arbetslivet. Unga känner ett stort eget ansvar för att "lyckas" och i kombination med en begränsad arbetslivserfarenhet är det inte ovanligt att uppleva prestationsångest. De vill därför gärna arbeta på en öppen och tillåtande arbetsplats, som ger utrymme för att misslyckas, växa och lära från sina misstag.

UNGAS HÖGA KRAV OCH DRIV

Klart står att det finns potential och en utvecklingsvilja bland unga. Ett bra sätt att ta vara på ungas driv och idéer i arbetslivet är just genom att erbjuda en inkluderande miljö där man ger utrymme för misstag såväl som utveckling. Samtidigt ställer ungas behov av trygghet också krav på tydlighet i ledarskapet. När många unga är lite tyngda av ansvaret för den egna framtiden finns också ett behov av att veta vilka förväntningarna faktiskt är.

57%

anser att det är mycket viktigt att få utvecklas och få möjlighet att utnyttja sin potential

Siffrorna avser Ungdomsbarometerns studier, ålder 15-24 år i november 2024.

A romantic couple is shown in a close embrace, nearly kissing. The woman has voluminous curly brown hair and is wearing a white t-shirt and light blue jeans. The man has dark hair and a mustache, wearing a grey t-shirt and blue jeans. He is holding her waist and her hair. The background is dark and out of focus, with a single warm-toned light bulb visible in the upper left corner. The overall mood is intimate and tender.

försäkrar Människor.

Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt
Organisationsnummer: 502006-6329
Styrelsens säte: Stockholm

Postadress: Box 13076, 103 02 Stockholm
Besöksadress: Fleminggatan 18

Telefon: 08-696 22 80

info@bliwa.se

www.bliwa.se

bliwa